01/04/2025

Nowa odsłona programu „Czyste Powietrze”. Co warto wiedzieć?

Rusza nowa odsłona programu „Czyste Powietrze”, mającego na celu poprawę jakości powietrza w Polsce poprzez wsparcie finansowe na wymianę źródeł ogrzewania i poprawę efektywności energetycznej budynków. Co się zmieniło i kto może skorzystać z dofinansowania?

Zmiany w programie

Wśród nowych zapisów w programie pojawiły się:

- konieczność potwierdzenia standardu energetycznego budynku przed i po inwestycji;
- wyższe progi dochodowe uprawniające do podwyższonego i najwyższego dofinansowania;
- najwyższe dofinansowanie uzależnione od dochodów oraz standardu energetycznego budynku;
- maksymalne kwoty dotacji w poszczególnych rodzajach kosztów kwalifikowanych, w tym limity dotacji jednostkowych na metr kwadratowy powierzchni ocieplenia;
- wymóg posiadania prawa własności budynku/lokalu minimum 3 lata (wyjątek stanowi spadek);
- dofinansowanie przysługuje tylko na jeden budynek/lokal;
- brak możliwości skorzystania z programu po raz kolejny dla osób, które złożyły wniosek o dofinansowanie w naborze od 22.04.2024 r.;
- wprowadzenie funkcji operatora.

Kto może skorzystać z programu?

Program skierowany jest do osób fizycznych, które są właścicielami lub współwłaścicielami domów jednorodzinnych lub lokali mieszkalnych w budynkach posiadających wyodrębnioną księgę wieczystą. **Minimalny okres własności wynosi 3 lata** (nie dotyczy to sytuacji spadkowych). Dotacja jest przeznaczona dla budynków, które uzyskały pozwolenie na budowę do 31 grudnia 2020 r.

Progi dochodowe
Dofinansowanie jest dostępne dla osób fizycznych spełniających określone kryteria dochodowe:

1. podstawowa dotacja - do 40% kosztów kwalifikowanych netto (bez VAT) – próg dochodowy do 135 000 zł/rok;
2. podwyższona dotacja - do 70% kosztów kwalifikowanych netto (bez VAT) próg dochodu:
    1. do 2 250 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym
    2. do 3 150 zł w gospodarstwach jednoosobowych.
       Roczny przychód z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę lub małżonka wnioskodawcy działalności gospodarczej może wynosić maksymalnie czterdziestokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę;

3. najwyższe dofinansowanie - nawet 100 % kosztów netto inwestycji (bez VAT). Obowiązuje przy średnim miesięcznym dochodzie:

    1. do 1 300 zł na osobę w gospodarstwach wieloosobowych
    2. do 1 800 zł w gospodarstwie domowym jednoosobowym.

    Ponadto mogą je otrzymać osoby, które mają ustalone prawo do jednej z czterech form zasiłku: stałego, okresowego, rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego. Roczny przychód z tytułu prowadzenia przez wnioskodawcę lub małżonka wnioskodawcy działalności gospodarczej może wynosić maksymalnie dwunastokrotność minimalnego wynagrodzenia za pracę.
    Ważne: Przy dofinansowaniu w najwyższym progu brane jest pod uwagę nie tylko kryterium dochodowe, ale także to, czy w budynku/lokalu zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania wynosi powyżej 140 kWh/m2 rocznie.

Zakres prac oraz wybór wykonawców i materiałów
Dofinansowanie można otrzymać na:

1. wymianę pozaklasowego kotła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła
2. termomodernizację, w tym: ocieplenie przegród, stolarkę okienną i drzwiową, bramy garażowe, wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła,
3. audyt energetyczny wraz z dokumentem podsumowującym audyt energetyczny, świadectwo charakterystyki energetycznej.

Rodzaj i zakres przedsięwzięcia określa audyt energetyczny wraz z dokumentem podsumowującym audyt energetyczny, który należy wykonać przed realizacją przedsięwzięcia. Zakres prac, na które można uzyskać dofinansowanie, uzależniony jest od standardu energetycznego budynku:

Lp.	Warunek wartości wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania dla budynku/lokalu mieszkalnego		Rodzaj przedsięwzięcia
	przed rozpoczęciem przedsięwzięcia	po zakończeniu przedsięwzięcia	
1	poniżej 80 kWh/(m2*rok)	poniżej 80 kWh/(m2*rok)	tylko źródło ciepła
2	od 80 do 140 kWh/(m2*rok)	w przypadku, gdy w ramach przedsięwzięcia wymieniane jest tylko źródło ciepła: brak zwiększenia	tylko źródło ciepła *lub* tylko termomodernizacja (jeśli już jest efektywne źródło ciepła) *lub* źródło ciepła i termomodernizacja
		w przypadku, gdy w ramach przedsięwzięcia realizowana jest termomodernizacja: nie więcej niż 80 kWh /(m²*rok), przy czym zmniejszenie wartości wskaźnika musi wynieść co najmniej 40%	
3	powyżej 140 kWh/(m2*rok)	nie więcej niż 140 kWh /(m²*rok), przy czym zmniejszenie wartości wskaźnika musi wynieść co najmniej 40%	tylko termomodernizacja (jeśli już jest efektywne źródło ciepła) *lub* źródło ciepła i termomodernizacja

Wybierając jako źródło ogrzewania pompę ciepła, kocioł zgazowujący lub na pellet, obowiązkowo należy korzystać z tzw. listy ZUM (lista zielonych materiałów i urządzeń). Warto pamiętać, że lista ZUM to bezpłatna pomoc w wyborze urządzeń i materiałów kwalifikujących się do dofinansowania w programie.
Przy wyborze firmy realizującej prace w ramach programu Czyste Powietrze warto zachować czujność. Podpisując umowę należy upewnić się, że wykonawca posiada odpowiednie doświadczenie, referencje oraz stosuje odpowiednie materiały i urządzenia zgodne z listą ZUM. Szczególną ostrożność należy zachować w odniesieniu do firm, które naciskają na podpisanie umowy na pierwszym spotkaniu lub składają nierealne obietnice. Warto wcześniej sprawdzić opinie innych klientów oraz skonsultować się z operatorem programu lub punktem konsultacyjno-informacyjnym w gminie.

Określenie standardu energetycznego budynku

Przed rozpoczęciem inwestycji należy wykonać **obowiązkowy audyt energetyczny** wraz z dokumentem potwierdzającym audyt, po jej zakończeniu – **świadectwo charakterystyki energetycznej.**
Oba dokumenty muszą być sporządzone przez **osobę wpisaną do rejestru** uprawnionych do wystawiania świadectw (wykaz Ministerstwa Rozwoju i Technologii) i na oba można dostać dofinansowanie z Czystego Powietrza – **łącznie 1600 zł.**

Składanie wniosków o dofinansowanie

Wnioski są składane elektronicznie. Istnieje kilka ścieżek ich składania. Obowiązkowo

należy skorzystać z pomocy operatora, jeśli staramy się o prefinansowanie i najwyższy poziom dofinansowania. Z pomocy operatora można skorzystać również opcjonalnie przy podwyższonym poziomie dotacji bez prefinansowania.
W pozostałych przypadkach wnioski można złożyć na stronie gov.pl, w urzędzie gminy lub we właściwym Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Realizacja inwestycji

Po otrzymaniu pozytywnej decyzji o dofinansowaniu, można rozpocząć realizację inwestycji. Zakres inwestycji musi być zgodny z audytem energetycznym i potwierdzony fakturami. Podatek od towarów i usług (VAT) nie jest kosztem kwalifikowanym, zatem jego koszt będzie ponosił zawsze beneficjent. W przypadku korzystania z pomocy operatora, to on będzie monitorował cały proces, sprawdzając, czy prace są realizowane zgodnie z wytycznymi.
Po zakończeniu prac beneficjent obowiązkowo musi wykonać świadectwo charakterystyki energetycznej, potwierdzające zmniejszenie zapotrzebowania na energię do ogrzewania.

Przekazanie dotacji

Dotacja jest wypłacana przez WFOŚiGW w całości lub w maksymalnie trzech częściach. Po zakończeniu inwestycji i uzyskaniu świadectwa charakterystyki energetycznej beneficjent składa wniosek o wypłatę dotacji (w całości lub ostatniej transzy).
Możliwe jest prefinansowanie (zaliczka) do 35% kosztów, które można otrzymać w przypadku najwyższego i podwyższonego poziomu dofinansowania. W takim przypadku beneficjent przedkłada umowy z wykonawcami na realizację inwestycji, a zaliczka jest wypłacana na konto wykonawcy. Przy tej formie jest obowiązkowe wsparcie operatora.

Więcej informacji można uzyskać na stronie https://www.gov.pl/web/nfosigw oraz https://czystepowietrze.gov.pl/
Materiał przygotowany w oparciu o informacje udostępnione przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Materia? przygotowany w oparciu o informacje udost?pnione przez Narodowy Fundusz Ochrony ?rodowiska i Gospodarki Wodnej

Autor:

Monika Heluszka

Pliki do pobrania
Nowe Czyste Powietrze Odpowiedzi na pytania pdf,444.9 KB pobierz plik
Prezentacja nowy program CP.pdf pdf,2.92 MB pobierz plik

- Udostępnij: Facebook
- Drukuj
- PDF

Więcej aktualności